

NÁTTÚRUSTOFA
VESTFJARÐA

Aðalstræti 12
415 Bolungarvík
nave@nave.is

Fornleifaskráning

*Fornleifaskráning vegna
strenglagnar á milli Arnardals og
Súðavíkur*

Atli Rúnarsson

Desember 2025

NV nr. 39-25

 NÁTTÚRUSTOFA VESTFJARÐA		Dagsetning Mán/ár: Desember 2025
Skýrsla nr: NV nr. 39-25	Verknúmer: 724	Dreifing: ☐ Opin ☐ Lokuð til: ☒ Háð leyfi verkkaupa
Upplag:	Verkstig:	
Heiti skýrslu: Fornleifaskráning vegna strenglagnar á milli Arnardals og Súðavíkur		Unnið fyrir: Orkubú Vestfjarða
Höfundur: Atli Rúnarsson		Verkefnastjóri: Kristín Sýlvía Ragnarsdóttir
ÚTDRÁTTUR Að beiðni Eflu, fyrir hönd Orkubús Vestfjarða, gerði fornleifadeild Náttúrustofu Vestfjarða fornleifaskráningu vegna fyrirhugaðrar strenglagnar á milli Súðavíkur og Ísafjarðar. Eftir samtal við Minjavörð Vestfjarða var ákveðið að einungis þurfti að skrá að heimatúni Fremrihúsa þar sem heimatúnið hafði verið skráð áður og restin af strengleiðinni var í vegstæði. Alls voru 21 minjar skráðar og voru 11 af þeim skráðar í hættu vegna tilefnis, þ.e. vegna strenglagnarinnar.		
Undirskrift verkefnastjóra: 		Yfirfarið af: KSR

EFNISYFIRLIT

1.	Inngangur	4
2.	Skráningarsvæðið	4
3.	Aðferðafræði	5
3.1	Tilgangur fornleifaskráningar	5
3.2	Skráning fornleifa	6
4.	Sögulegt yfirlit	6
4.1	Saga Eyrardals	6
4.2	Saga Saura	7
4.3	Saga Traðar	7
4.4	Saga Súðavíkur	7
4.5	Saga Fremrihúsa í Arnardal	8
5.	Fornleifaskrá	10
6.	Niðurstöður	31
6.1	Niðurstöður vegna tilefnis	32
7.	Heimildaskrá	35
8.	Kort	37

1. INNGANGUR

Að beiðni Önnu Rutar Arnardóttur hjá Eflu, fyrir hönd Orkubús Vestfjarða, gerði Náttúrustofa Vestfjarða fornleifaskráningu vegna fyrirhugaðrar strenglagnar frá Súðavík yfir í Arnardal í Skutulsfirði.

Einungis örlítill hluti svæðisins hafði verið skráður áður en það var á heimatúni Fremratúns og stendur sú skráning enn.¹ Allt svæðið var gengið en Efla útvegaði nýlegar drónamyndir sem notaðar voru í undirbúningi fyrir vettvangsvinnu.

Vettvangsvinna fór fram þann 13. *Mynd 1. Staðsetning skráningarsvæðisins merkt með gulri stjörnu.* Nóvember 2025 og var unnin af Atla Rúnarssyni, fornleifafræðingi hjá Náttúrustofu Vestfjarða, og sá hann einnig um skýrslu- og kortagerð.

2. SKRÁNINGARSVÆÐIÐ

Skráningarsvæðið er samtals um 10 km langt og var skráð 15 m frá miðlínu strengsins til hvorrar handar, þ.e. samtals 30 m, og var skráningarsvæðið um 36 ha. Þó var skoðað aðeins stærra svæði til að koma í veg fyrir fleiri vettvangsferðir ef strengurinn yrði færður. Svæðið náði yfir fimm jarðir: Eyrardal, Saura, Traðir, Súðavík og Fremrihús.

Mynd 2. Yfirlitskort af skráningarsvæðinu.

¹ Sjá: Ragnar Edvardsson, 2021

3. AÐFERÐAFRÆÐI

Aðferðafræði rannsóknarinnar byggir fyrst og fremst á fornleifaskráningu á vettvangi en að auki var farið yfir helstu heimildir jarðarinnar, s.s. örnefnaskrár, túnakort, jarðabækur og annað sem getur gefið vísbendingar um fornminjar. Allir minjastaðir voru skráðir og voru teknir staðsetningarpunktur á hverjum stað með Trimble Juno 5 uppmælitæki. Minjastöðunum var lýst og ljósmyndir teknar af hverjum stað.

3.1 Tilgangur fornleifaskráningar

Í lögum um menningarminjar nr. 80 29. júní 2012 segir að lögin eigi að tryggja eftir föngum verndun menningarsögulegra minja í eigin umhverfi og að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Eins eiga lögin að auðvelda aðgang að minjunum, kynna þær þjóðinni og greiða fyrir rannsóknum. Þá er fornleifaskráning bundin skipulagsgerð skv. lögnum, en í 16. gr. segir:

Skýlt er að fornleifaskráning fari fram áður en gengið er frá svæðisskipulagi, aðalskipulagi eða deiliskipulagi eða endurskoðun þess og skal sá sem ber ábyrgð á skipulagsgerð í samræmi við skipulagslög standa straum af kostnaði við skráninguna.

Í 3. grein laganna eru fornleifar skilgreindar sem:

Fornleifar teljast hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri, svo sem:

búsetulandslag, skruðgarðar og kirkjugarðar, byggðaleifar, bæjarstæði og bæjarleifar ásamt tilheyrandi leifum mannvirkja og öskuhauga, húsaleifar hvers kyns, svo sem leifar kirkna, bænhúsa, klaustra, þingstaða og búða, leifar af verbúðum, naustum og verslunarstöðum og byggðaleifar í hellum og skútum, vinnustaðir þar sem aflað var fanga, svo sem leifar af seljum, verstöðvum, bólum, mógröfum, kolagröfum og rauðablæstri, tún- og akurgerði, leifar rétta, áveitumannvirki og aðrar ræktunarminjar, svo og leifar eftir veiðar til sjávar og sveita, vegir og götur, leifar af stíflum, leifar af brúm og öðrum samgöngumannvirkjum, vöð, varir, leifar hafnarmannvirkja og bátalægi, slippir, ferjustaðir, kláfar, vörður og önnur vega- og siglingamerki ásamt kennileitum þeirra, virki og skansar og leifar af öðrum varnarmannvirkjum, þingstaðir, meintir hörgar, hof og vé, brunnar, uppsprettur, álagablettir og aðrir staðir og kennileiti sem tengjast siðum, venjum, þjóðtrú eða þjóðsagnahefð, áletranir, myndir eða önnur verksummerki af manna völdum í hellum eða skútum, á klettum, klöppum eða jarðföstum steinum og minningarmörk í kirkjugörðum, haugar, dysjar og aðrir greftrunarstaðir úr heiðnum eða kristnum sið, skipsflök eða hlutar þeirra.

Fornminjar njóta friðunar nema annað sé ákveðið af Minjastofnun Íslands.

Í 21. grein laga um menningarminjar segir:

fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðminjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

Þetta á við um allar fornleifar, óháð sérstakri friðlýsingu. Friðhelgi fornleifa er ekki háð því að þær séu þekktar eða hafi verið skráðar. Sú skylda hvílir á sveitarfélögum eða framkvæmdaaðilum að gera Minjavernd ríkisins viðvart ef fyrirsjáanlegt er að minjar spillist vegna hvers konar framkvæmda eða breyttrar landnotkunar (sjá 12.gr.).

Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands (24 gr.).

Eitt af markmiðum fornleifaskráningar er að koma í veg fyrir að minjar verði fyrir skemmdum af gáleysi eða nauðsynjalausum. Fornleifaskráning nýtist við minjavörslu þegar ákveða á verndun á einstökum minjastöðum. Eins kemur hún að miklum notum vegna fyrirhugaðra framkvæmda. Þá er hægt að taka tillit til minjanna við skipulagsgerð og nýta þær í rannsókna eða kynningarskyni. Með fornleifaskráningu má einnig stórlega minnka líkur á að fornleifar komi óvænt í ljós við framkvæmdir sem gæti leitt til tafa á viðkomandi verki.

3.2 Skráning fornleifa

Verkefnanúmeri er úthlutað af Minjastofnun Íslands og svæðið hefur verið merkt inn á vefsíða Minjastofnunar og skýrsla skráð þar sem og minjar sem mældar voru upp. Verkefnið fékk númerið **3514** og þar á eftir eru hlaupandanúmer rannsóknarinnar, dæmi: *3514-001*.

4. SÖGULEGT YFIRLIT

4.1 Saga Eyrardals

Minnst var á Eyrardal í skrá um jarðir Vatnsfjarðar-Kristínar frá 1458² og í ættleiðingarbréfi Stepháns Loptssonar frá 1474.³ Árið 1479 var Eyrardalur kominn í eigu Sólveigar Þorleifsdóttur og var metinn á xij hundruðir.⁴ Í máldaga kirkjunnar í Vatnsfirði frá 1509 var sagt að Eyrardalur væri í eigu Björns Einarssonar en hann gaf kirkjunni lambseldi á þeim jörðum sem hann átti í Álfafirði, sem voru Súðavík, Eyrardalur, Dvergasteinn, Svarthamar, Svartból, Seljaland og Hattardalur.⁵ Eins var minnst á Eyrardal í lýsingu á nokkrum jarðaskiptum Ögmundar biskups Pálssonar frá því í kringum 1570 og var þar sagt að Eyrardalur væri iij kúgildi.⁶

Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, sem gerð var fyrir svæðið í kringum 1710, var sagt að jarðardýrleiki Eyrardals hafi verið xii hudruðir og tíundaðist fjórum tíundum. Jörðin var í eigu kónglegs Majestat og var tvískipt ábúð á henni. Landskuld var lxxx álnir og var hún greidd með fiski í kaupstað. Engar kvaðir voru á jörðinni næstu sex árin en var áður skipsáróður um vertíð af hverjum ábúanda. Torfrista og stunga voru sögð bjargleg og sama var að segja um lyngrif, fjalldrapa og rifhris til eldiviðar. Grastekja var sögð lítil og reki hafði ekki heppnast í manna minni nema einn hvalur. Eyrardalsá grandaði túninu með landbroti og engjarnar spilltust af fjalldrapa. Heimræði var árið um kring, nema um vorin, en hafði ekki gengið vegna efnaleysis ábúenda.⁷

Í Jarðatali Johnsen frá 1847 var sagt að Eyrardalur hafi verið í bændaeign, dýrleikinn var 12, landskuldin 0,80, kúgildin 2 1/3 og ábúendur voru 1 eigandi.⁸

² Diplomatarium Islandicum - Íslenzkt fornbréfasafn 5. bindi, 1947-1950, bls. 162.

³ Diplomatarium Islandicum - Íslenzkt fornbréfasafn 5. bindi, 1947-1950, bls. 747-748.

⁴ Diplomatarium Islandicum - Íslenzkt fornbréfasafn 6. bindi, 1947-1950, bls. 198.

⁵ Diplomatarium Islandicum - Íslenzkt fornbréfasafn 8. bindi, 1947-1950, bls. 287.

⁶ Diplomatarium Islandicum - Íslenzkt fornbréfasafn 15. bindi, 1947-1950, bls. 509.

⁷ Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 172-173.

⁸ J. Johnsen, 1847, bls. 198.

Á túnakorti frá 1922 var sagt að tún Eyrardals væru nær öll slétt. Nettó stærð túnanna voru 4,38 ha. og stærð matjurtagarða voru 696m².⁹

4.2 Saga Saura

Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, sem gerð var fyrir svæðið árið 1710, var sagt að Saurar væru hjáleiga frá Súðavík eins lengi og menn mundu eftir. Þá var einnig sagt að Saurar hafi áður verið að fornu jörð útaf fyrir sig. Jörðin var talin fimmtungur allrar Súðavíkurjarðarinnar og var í fyrirsvari talin með heimajörðinni, óskipt af túni og engjum, að dýrleika vi hundruðir og svo tíundast. Landskuldin var xxx álnir og var greidd með peningum upp á fiskatal. Leigukúgildin voru tvö, engar kvaðir voru á jörðinni. Túnið spilltist af vatnsaga og brást vatnsból oft um vetur.¹⁰

Í Jarðatali Johnsen frá 1847 var sagt að Saurar hafi verið í bændaeign, dýrleikinn var 6, landskuldin 0,40, kúgildin 1 og ábúendur voru 1 leigjandi.¹¹

Á túnakorti Saura, ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi, frá 1922 var sagt að allt túnið væri þýft og að túnastærðin væri nettó 1.9 ha. Lóðirnar voru:

- Lóð Friðriks Bjarnarsonar: túnastærð 1920 m² og matjurtagarðar voru 36 m².
- Lóð Þorláks Guðmundssonar: túnastærð 3612 m².
- Lóð Benónýs Magnússonar: túnastærð 456 m².
- Lóð Guðjóns Davíðssonar: túnastærð 3182 m² og matjurtagarðar voru 71 m².¹²

4.3 Saga Traðar

Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, sem gerð var fyrir svæðið árið 1710, var sagt að Tröð hafi verið hjáleiga frá Súðavík sem hafði verið í byggð fyrir manna minni. Landskuldin var xxx álnir og var greidd með peningum upp á fiskatal til heimabóndans. Leigukúgildi voru þrjú og voru þau greidd þannig að hálfur þriðji fjórðungur var greiddur með ríkisdal til heimabóndans. Engar kvaðir voru á jörðinni en höfðu áður verið skipsáróður um vertíð á skipum heimabóndans.¹³

Í Jarðatali Johnsen frá 1847 var sagt að Tröð hafi verið í bændaeign, dýrleikinn var 6, landskuldin 0,40, kúgildin 2 og ábúendur voru 1 leigjandi.¹⁴

Á túnakorti Traðar, ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi, frá 1922 var sagt að túnin væru ca. ¾ slétt. Túnpartur Bjarna Hjaltasonar var 1,05 ha, túnpartur Ásgeirs Ingimars Ásgeirssonar var 0,63 ha og túnpartur Guðmundar Hjaltasonar var 0.29 ha og átti hann einnig 200 m² matjurtagarð. Lóð Sigríðar Aradóttur var 0,69 ha.¹⁵

4.4 Saga Súðavíkur

Í sálugjafarbréfi Björns Einarssonar Jórsalafara frá 1405 var minnst á Súðavíkurkirkju og var þá hálfkirkja í Súðavík nefnd í tylftardómi Stefáns biskups Jónssonar gegn Birni Guðnasyni árið

⁹ Túnakort – Eyrardalur, 1922.

¹⁰ Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 171-172.

¹¹ J. Johnsen, 1847, bls. 198.

¹² Túnakort – Saurar ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi, 1922.

¹³ Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 171.

¹⁴ J. Johnsen, 1847, bls. 198.

¹⁵ Túnakort – Tröð ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi, 1922.

1515. Einnig var sagt að hálfkirkja væri á Súðavík í máldaga Gísla Jónssonar biskups frá því í kringum 1570 og eins var sagt að Súðavík væri hálfkirkjujörð í biskupsvistasíu frá 1639.¹⁶

Árið 1458 var jörðin í eigu Kristínar Björnsdóttur og var metin á 30 hundruðir í dýrleika.¹⁷ Árið 1604 seldi Ari Magnússon sr. Sveini Símonarsyni 10 hundruðir í Arnarnúpi og Skálará, átta hundruð að dýrleika, með samþykki Ragnheiðar Pálsdóttur konu sinnar. Á móti greiddi Sveinn með sjö hundruðum í Súðavík og sex hundruðum í Seljalandi, sem voru eignir hennar. Í tilgjöf hennar gaf Sveinn Ragnheiði 17 hundruðir í Arnarnúpi með því skilyrði að allur Arnarnúpur skyldi hverfa til erfingja þeirra, sem þau kynnu að eignast.¹⁸

Í Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, sem gerð var fyrir svæðið árið 1710, var sagt að hálfkirkja væri á Súðavík og að embætti væri flutt þegar heimafólk gekk til sacrementis. Jarðardýrleikinn var sagður xxx hundruðir með báðum hjáleigunum: Tröð og Saurum. Hvor hjáleigan fyrir sig var talin fimmtungur allrar jarðarinnar. Landskuld á allri jörðinni var í hundruðir og lx álnir, hún var greidd með peningum eða útlenskum varningi eftir kaupmannstaxta, oftast upp á alþing. Leigukúgildin voru ix og voru þau greidd með spesíu peningum upp á alþing og gildi hver ríkisdalur hálfan þriðja fjórðung smjör. Engar kvaðir voru á jörðinni. Torfrista og stunga höfðu verið næg en var að eyðast upp. Svörður var notaður að miklu leyti til eldiviðar, lítið var um rifhrís í snarbratti fjallshlíðinni út frá bænum og var erfitt að sækja það. Grastekja hafði verið lítil og var þá orðin eydd. Reki hafði ekki heppnast í manna minnum og var hrognkelstaka lítil og varla að telja. Súðavík átti skipsuppsátur og búðarstöðu í Arnardalslandi, á svæði sem heitir Hafnir, en sú aðstaða hafði ekki verið notuð í mörg ár. Súðavík átti skógtöku til kolagerðar í Svarfhólslandi, en það var orðið mjög eytt og varla notandi. Á móti átti Svarfhóll skipsuppsátur og búðarlán um vetur í Súðavík. Túnum og engjum var eytt af vatnsgangi og aurskriðum úr fjallinu og kvikfénaði var hætt fyrir snjóflóðum og sjávarflóðum undir mósköflum á vetrum. Kirkjuvegur var sagður erfiður yfir Álftafjörð og að húsum væri hætt fyrir stórvirðum af útvestri. Heimræði var árið um kring, nema á vorin, og var lendingin góð og gekk eitt eða tvö skip ábúenda, þó þau gætu verið fleiri ef mannskapur væri til.¹⁹ Þá kemur umfjöllun um hjáleigurnar Tröð og Saura sem má lesa í fyrri köflum. Aftast í umfjöllun Jarðabókarinnar um Súðavík segir frá Búðarnesi. Sagt var að Búðarnes væri nes út með sjónum þar sem sjá mátti litlar tóftarrústir og voru munnmæli um að í fyrndinni hafi þar búið einn fátækur maður með graslausa sjóbúð og hafi verið myrtur þar. Eftir það hafi húsið niðurfallið og aldrei byggt þar aftur.²⁰

Í Jarðatali Johnsen frá 1847 var sagt að Súðavík hafi verið í bændaeign, dýrleikinn var 18, landskuldin 1,0, kúgildin 4 og ábúendur voru 1 leigjandi.²¹

4.5 Saga Fremrihúsa í Arnardal

Í Jarðabóka Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, sem gerð var fyrir svæðið árið 1710, var sagt að Fremri-Hús hafi verið byggð fyrir manna minni við heimatún Arnardals neðri. Landskuld jarðarinnar var þrjár vættir fiska í kaupstað, leigukúgildin voru tvö og voru greidd í smjöri og engin kvöð var á jörðinni eftir bóluna, en var áður skipsáróður. Torfrista og stunga var ekki talin

¹⁶ Björk Ingimundardóttir, 2019, bls. 236-237.

¹⁷ Diplomatarium Islandicum - Íslenskt fornbréfasafn 3. bindi, 1947-1950, bls. 700-703.

¹⁸ Gunnar F. Guðmundsson, 1993, bls. 158.

¹⁹ Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 170-171.

²⁰ Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 172.

²¹ J. Johnsen, 1847, bls. 198.

nýtileg, hrísrif og lyngrif var lítið og lítil silungsveiði var í Arnardalsá. Grastekja og rekavon var lítil. Sölvavon var næg fyrir heimamenn en var þó ekki nýtt, útigangur í fjörunni var þó í betra lagi. Jörðin átti selstöðu í landi Fremra Arnardals. Túnið var hart og graslítið og engjar höfðu skemmst í skriðum og vegna landbrots úr Arnardalsá. Kirkjuvegur var torsóttur en þó var heimræði allt árið um kring og lending góð.²²

Ekki er minnst á Fremrihús í jarðatal Johnsen frá 1847 en þó segir í neðanmálgrein: „A.M. telur hjer hjáleigur: Ytrahús eða Árbæ (40 al. lsk. 2 kúg) og Fremrahús (60 al. lsk. 2 kúg.), sem báðar voru byggðar 1805, en nú er hvorug nefnd.“²³

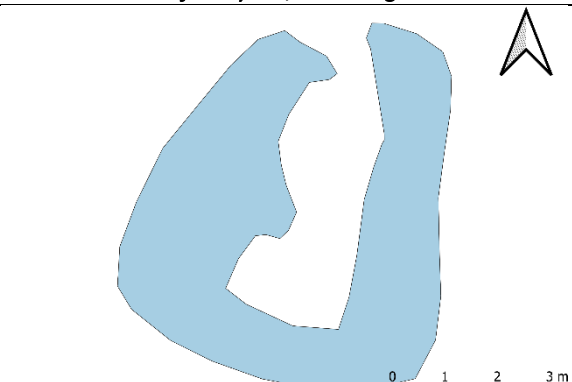
Á túnakorti frá 1922 var sagt að tún Fremrihúsa væru um 1/6 slétt, túnastærðin nettó var 3,85 ha og matjurtagarðar voru 100 m².²⁴

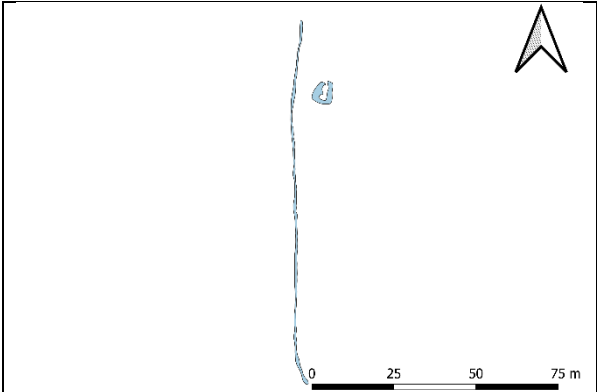
²² Árni Magnússon & Páll Vídalín, 1984, bls. 167-168.

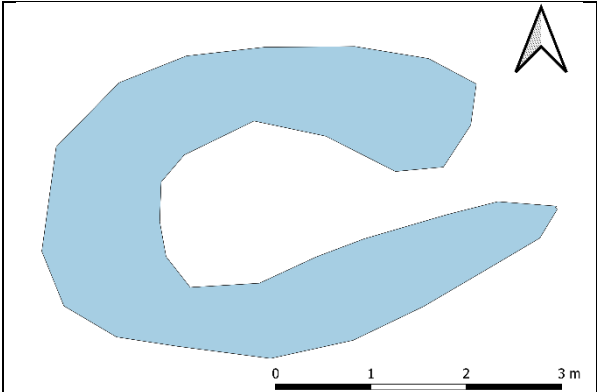
²³ J. Johnsen, 1847, bls. 198.

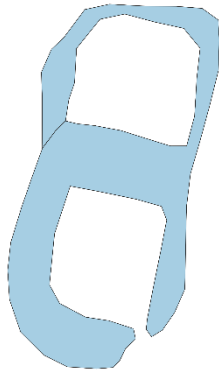
²⁴ Túnakort – Arnardalur (Neðri), 1922.

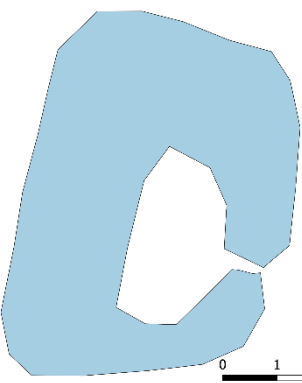
5. FORNLEIFASKRÁ

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Eyrardalur	Eyrardalur
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	318974	620554
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-001	1550 – 1900	 Mynd 3. Uppmæling af tóft [3514-001].	
Veggahæð	Veggjabykk		
0,1 – 0,5 m	1,2 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Tóft með óþekkt hlutverk. Tóftin er grasi- og mosavaxin en þó sést vel í grjóthleðslur. Líklegast er inngangur á norðurenda tóftarinnar en hrúnið er inn í hana. Mögulega eru tvö hólf á tóftinni en fyrir miðjum vestur vegg stendur stuttur veggútur um 30 cm inn í tóftina. Austur veggur er aðeins grafinn inn í hlíðina. Veggjahæð er frá 0,1 – 0,5 m og veggja breidd er að jafnaði um 1,2 m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 4. Horft SA yfir tóft [3514-001].		Í grasivaxinni brekkunni, um 110m SV við gamla bæjarhús Eyrardals, sem hýsir nú Melrakka-setrið.	
		Athugasemd	
Heimildir			

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Eyrardalur	Eyrardalur
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	318967	620572
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Garðlag	Túngarður	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-002	1550 – 1900	 Mynd 5. Uppmæling af túngarði [3514-002].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0,1 – 1 m	1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Grjóthlaðið garðlag, það sem er eftir af túngarði Eyrardals. Garðlagið er um 110m langt og liggur nokkurn veginn N – S. Líklega hefur garðurinn legið lengra í báðar áttin en hefur horfið við seinni tíma framkvæmdir á svæðinu. Garðlagið er farið að síga og er orðið grasi- og mosavaxið. Veggjahæð er frá 0,1 – 1 m og veggjabreidd er að jafnaði um 1m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 6. Horft norður eftir túngarði [3514-002].		Í grasivaxinni brekkunni. Norður endi garðlagsins er um 15m NV við tóft [3514-001].	
		Athugasemd	
Heimildir			

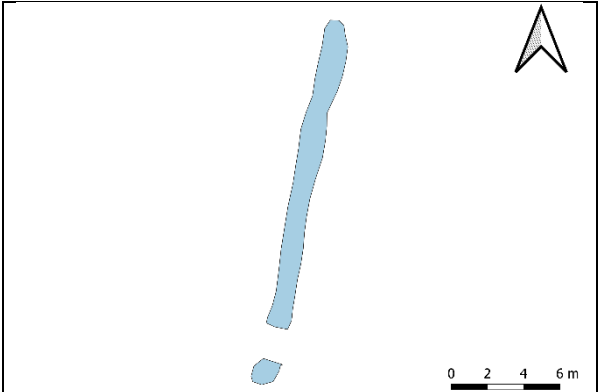
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Saurar	Saurar
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	318959	620782
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-003	1550 – 1900	 Mynd 7. Uppmæling af tóft [3514-003].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0 – 0,2 m	0,7 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Einföld tóft með óþekkt hlutverk. Tóftin er alveg grasi vaxin og töluvert sigin. Inngangur í tóftina er á austur hlið. Ekki fannst fyrir grjóthleðslum. Veggjahæð er frá 0 – 0,2 m og veggjabreidd er að jafnaði um 0,7 m.			
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir		
 Mynd 8. Horft vestur yfir tóft [3514-003].	Í grasivaxinni hlíðinni, um 180 m norðan við Eyrardalsá.		
	Athugasemd		
Heimildir			

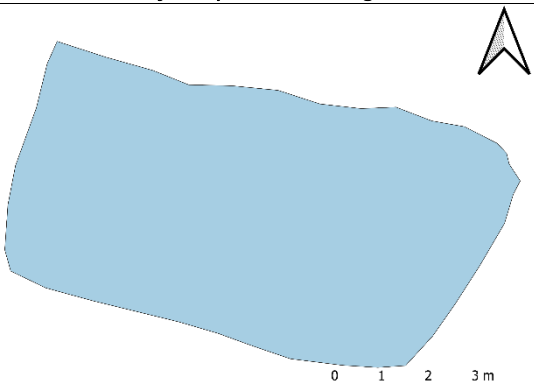
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Saurar	Saurar
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	318912	620870
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Fjárhús	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-004	1550 – 1900	 Mynd 9. Uppmæling af fjárhúsi og hlöðu [3514-004].	
Vegghæð	Veggjabykk		
0 – 0,7 m	1,1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Mögulegt fjárhús og lítil niðurgrafin hlaða. Tóftin er tvö hól og er mögulegur inngangur á SA horni á syðra rými, ekki er sjáanlegur inngangur í nyrðra rýmið. Nyrðra rýmið er lítillega niðurgrafið, um 30 cm en veggjahæð og breidd eru ekki greinanlegar. Veggjahæð á syðra rýminu er 0 – 0,7 m og veggjabreidd að jafnaði um 1,1 m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 10. Horft suður yfir fjárhús [3514-004].		Í grasvaxinni hlíðinni, um 90m NV við tóft [3514-003].	
		Athugasemd	
		Heimildir	

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Saurar	Saurar
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319010	620855
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-005	1550 - 1900	 Mynd 11. Uppmæling af tóft [3514-005].	
Vegghæð	Veggjabykk		
0,1 – 1 m	1,2 m		
Ástand	Friðlýst		
Greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Tóft með óþekkt hlutverk með mögulegan inngang á austur vegg, en sú hlið er mun illgreinanlegri en restin af tóftinni. Hún er grasivaxin og sýnir en það finnst fyrir grjóti undir sverði. Tóftin er örlítið grafin inn í brekkuna. Veggjahæð er frá 0,1 – 1m og veggjabreidd er að jafnaði 1,2 m þar sem hún er greinanleg.			
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir		
 Mynd 12. Horft SV yfir tóft [3514-005].	Í grasivaxinni hliðinni, um 90m austan við tóft [3514-004].		
	Athugasemd		
Heimildir			

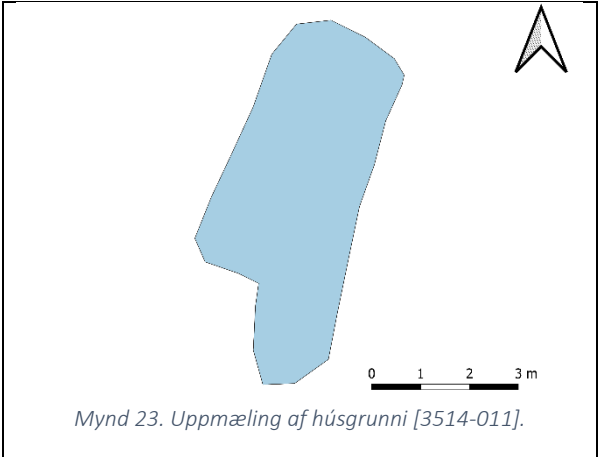
Almennar upplýsingar				
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847	
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Saurar	Saurar	
Upplýsingar um skráningu				
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93	
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319005	620874	
Upplýsingar um minjar				
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild	
	Heimild	Matjurtagarður	Landbúnaðarminjar	
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning		
3514-006	1550 - 1900	 Mynd 13. Matjurtagarður [3514-006] á loftmynd frá 1974		
Vegghæð	Veggjabykkt			
Ástand	Friðlýst			
Sést ekki	Nei			
Horfin	Hætta tilefni			
Já	Vegna veitulagna			
Hættumat	Hættuorsök			
Engin hættu				
Lýsing				
Á loftmynd frá 1974 má sjá móta óljóst fyrir mögulegum matjurtagörðum. Þeir virðast hafa verið fallnir út notkun þegar myndin var tekin. Í dag sjást engin ummerki um garðana og er svæðið þýft graslendi.				
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir			
 Mynd 14. Horft norður yfir svæðið þar sem matjurtagarðar [3514-006] voru.	Í þýfðri grasivaxni hlíðinni ofan við Súðavík. Hnit var tekið um 15m norðan við tóft [3514-005].			
	Athugasemd			
<th>Heimildir</th>				Heimildir
Loftmynd af Súðavík, 1974.				

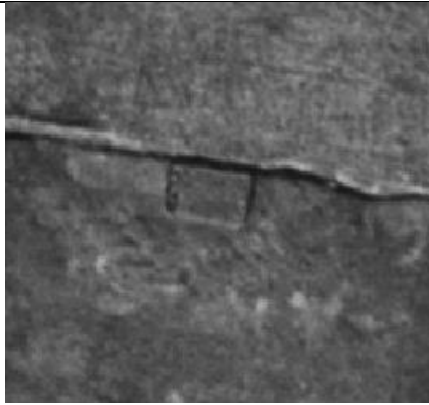
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Saurar	Saurar
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319042	620807
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Heimild	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-007	1550 - 1900	 Mynd 15. Tóft [3514-007] á loftmynd frá 1974. Tóftin er fyrir miðju á myndinni.	
Vegghæð	Veggjaþykkt		
Ástand	Friðlýst		
Sést ekki	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Já	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Á loftmynd frá 1974 sést tóft sem nú er horfin. Búið er að ryðja svæðið þar sem tóftin stóð og er þar nú komið malarplan.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 16. Drónamynd af svæðinu þar sem tóftin stóð.		Tóftin hefur staðið þar sem nú er malarplan sem nýtt er sem geymslusvæði fyrir vélar og gáma.	
		Athugasemd	
		Heimildir	
		Loftmynd af Súðavík, 1974.	

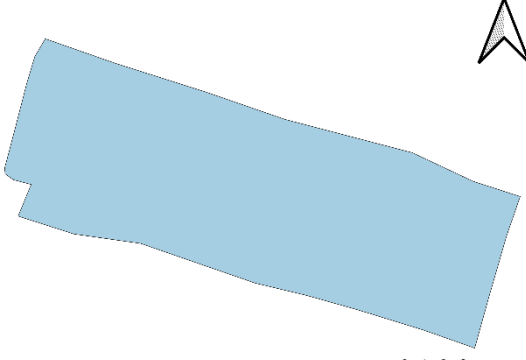
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Tröð	Tröð
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319027	621006
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Garðlag	Túngarður	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-008	1550 – 1900	 Mynd 17. Uppmæling af túngarði [3514-008].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0,7 – 1,2 m	1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegt	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hættu			
Lýsing			
Hluti af túngarði Traðar. Hér er líklega um yngsta stig túngarðsins að ræða en hann er enn þokkalega hár og beinn. Garðurinn snýr nokkurn vegin norður – suður og er um 20 m langur. Líklega er op á suður enda hans er erfitt er að segja það með vissu þar sem restinni af garðinum hefur verið rutt í burtu. Veggjahæð er frá 0,7 – 1,2 m og veggjabreidd er að jafnaði um 1m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 18. Horft NV eftir túngarði [3514-008].		Í vestanverðum túnjaðri Traðar. Í grasigrónni hlíðinni um 145m norðan við tóft [3514-005].	
		Athugasemd	
		Heimildir	

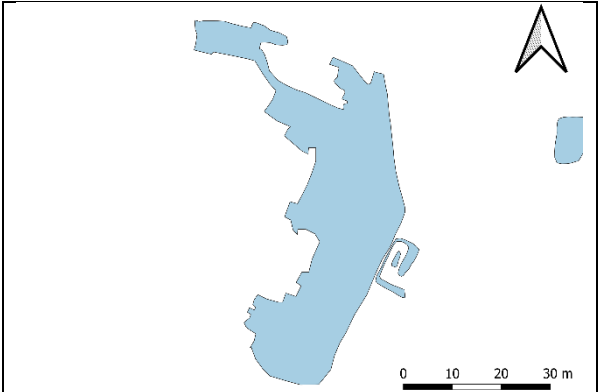
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Tröð	Tröð
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319043	621069
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Húsgrunnur	Útihús	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-009	1900 +	 Mynd 19. Uppmæling af húsgrunni [3514-009].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hættu			
Lýsing			
Grunnur af útihúsi frá Tröð. Húsið var enn standandi á loftmynd frá 1974 og er því ekki víst að um fornleifar sé að ræða. Grunnurinn er grasivaxinn og um 10 x 5 m að stærð.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 20. Horft SV yfir húsgrunn [3514-009].		Í grasivaxinni brekkunni um 150m vestan við íbúðarhús Traðar.	
		Athugasemd	
		Heimildir	
		Loftmynd af Súðavík, 1974.	

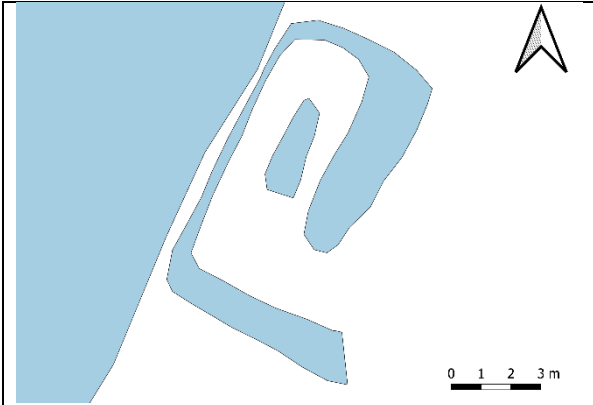
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Tröð	Tröð
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319046	621086
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Garðlag	Túngarður	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-010	1550 – 1900	Mynd 21. Uppmæling af túngarði [3514-010].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0,2 – 1,3 m	1,1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanleg	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hættu			
Lýsing			
Túngarður úr torfi í tveimur pörtum. Á loftmynd af svæðinu frá 1974 virðist sem að partarnir hafi tengst en hluti garðsins horfið vegna sléttunar á túninu. Veggjahæðin er frá 0,2 – 1,3m og veggjabykktin er að jafnaði um 1,1 m.			
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir		
Mynd 22. Horft vestur yfir túngarð [3514-010].	Í grasivaxinni hlíðinni um 15 m norðan við húsgrunn [3514-009].		
	Athugasemd		
Heimildir			
Loftmynd af Súðavík, 1974			

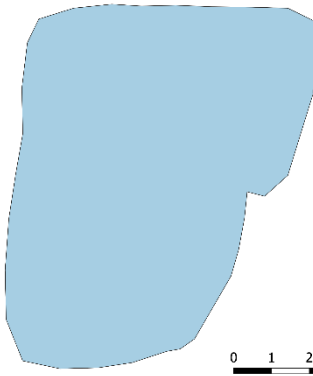
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Tröð	Tröð
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319050	621215
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Húsgrunnur	Óþekkt	Óskilgreind
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-011	1900 +	 Mynd 23. Uppmæling af húsgrunni [3514-011].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Grunnur af húsi sem var enn uppistandandi á loftmynd frá 1974. Hlutverk hússins er óþekkt og ekki er víst hvort um eiginlegar fornleifar sé að ræða. Grunnurinn er um 5 x 3 m á stærð með útskoti á suður hlið sem er um 1,5 x 2 m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 24. Horft SA yfir húsgrunn [3514-011].		Í grasivaxinni hlíðinni í landi Traðar, um 75m NV við norður enda túngarðs [3514-010].	
		Athugasemd	
		Heimildir	
		Loftmynd af Súðavík, 1974	

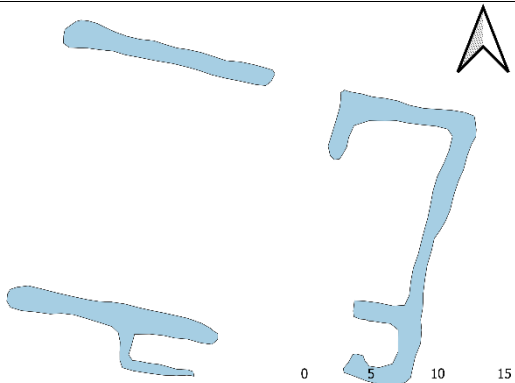
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Tröð	Tröð
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319079	621319
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Heimild	Aðhald	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-012	1550 - 1900	 Mynd 25. Aðhald [3514-012] á loftmynd frá 1974.	
Vegghæð	Veggjabykk		
Ástand	Friðlýst		
Sést ekki	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Já	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Á loftmynd frá 1974 sést lítið gerði eða aðhald á nokkurn vegin þessari staðsetningu. Ekki sést til aðhaldsins í dag og er svæðið þýft graslendi. Mögulega hefur verið rutt yfir það.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 26. Horft vestur upp hliðina þar sem aðhald [3514-012] var.		Í þýfðu graslendi um 100 m norðan við húsgrunn [3514-011].	
		Athugasemd	
		Heimildir	
		Loftmynd af Súðavík, 1974	

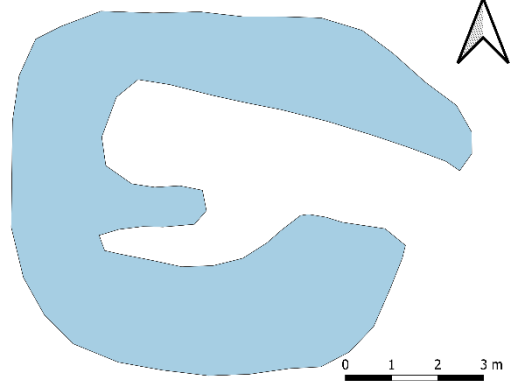
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319191	621436
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Niðurgröftur	Mógrafir	Efnistaka og nýting
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-013	1550 - 1900	 Mynd 27. Uppmæling á mógröfum [3514-013].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Mógrafir, um 25 x 8 m af stærð og um 1m djúpar. Áveituskurður sem var gerður í túnið þar sem grafirnar eru hafa að öllum líkindum raskað norður hlið þeirra.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 28. Mógrafir [3514-013] á drónamynd frá Eflu.		Í NA horni á sléttuðu túni um 150m NA við heimild um aðhald [3514-012].	
		Athugasemd	
		Heimildir	

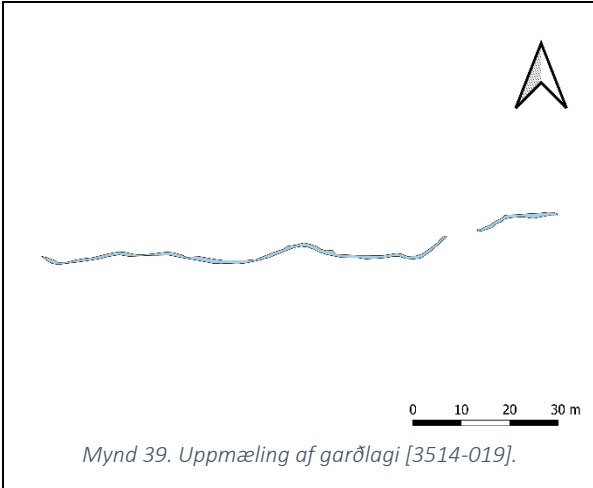
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319356	622044
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Niðurgröftur	Mógrafir	Efnistaka og nýting
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-014	1550 – 1900	 Mynd 29. Uppmæling af mógröfum [3514-014].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hættu			
Lýsing			
Mógrafir, óreglulegar. Mesta lengdin er um 65 m og mesta breidd er um 20 m. Mógrafirnar eru að jafnaði um 1,1 m djúpar.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 30. Horft vestur yfir mógrafir [3514-014].		Á tiltölulega flötu svæði í hlíðinni ofan við svonefnda Tungubugt.	
		Athugasemd	
		Heimildir	

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319368	622036
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Mógeymsla	Efnistaka og nýting
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-015	1550 – 1900	 Mynd 31. Uppmæling af mógeymslu [3514-015].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0,1 – 0,6 m	0,5 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanleg	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Tóft sem hefur verið notuð sem mógeymsla eða fyrir móþurrkun. Tóftin er fast austan við mógrafir [3514-014] og mýri innan í henni. Það er grjóthleðsla í miðri tóftinni og er tóftin öll grasi vaxin. Veggjahæð er frá 0,1 – 0,6m og veggjabreidd er að jafnaði um 0,5 m.			
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir		
 Mynd 32. Horft suður yfir mógeymslu [3514-015].	Fast austan við mógrafir [3514-014].		
	Athugasemd		
	Heimildir		

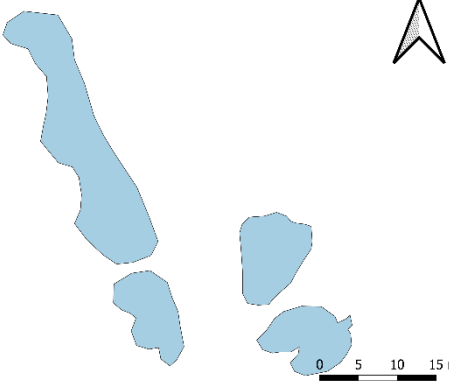
Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319403	622062
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Jarðræktarsvæði	Matjurtagarður	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-016	1550 – 1900	 Mynd 33. Uppmæling af matjurtagarði [3514-016].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Rutt svæði í halla efst í brekku, hefur verið nýtt sem matjurtagarður. NA endi hans hefur slumpað niður brekkuna. Garðurinn er um 9,5 x 6 m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 34. Horft SA yfir matjurtagarð [3514-016].		Í brekkunni um 30m austan við mógrafir [3514-014].	
		Athugasemd	
Heimildir			

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319387	622224
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Hleðsla	Rétt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-017	1550 – 1900	 Mynd 35. Uppmæling af rétt [3514-017].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0 – 0,7 m	1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanleg	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Nei		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Grjóthlaðin rétt. Réttin er illa farin og ekki hægt að segja til um hve mörg hólfa hafa upprunalega verið í henni. Jarðsími hefur verið lagður þvert yfir hana og hefur hún skemmst mikið við það. Hólfið á suður hlið réttarinnar er grasi vaxið en alls staðar annars staðar eru hleðslur berar. Veggjahæð er frá 0 – 0,7 m og veggjabykkt er að jafnaði um 1 m.			
Ljósmynd / teikning	Umhverfi / staðhættir		
 Mynd 36. Horft SV yfir rétt [3514-017].	Í grasivaxinni hlíðinni um 150 m norðan við mógrafir [3514-014].		
	Athugasemd		
Heimildir			

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319375	622808
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Tóft	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-018	1550 – 1900	 Mynd 37. Uppmæling af tóft [3514-018].	
Vegghæð	Veggjabykk		
0,2 – 0,8 m	1 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Niðurgrafin tóft með inngang á austurhlíð, sem snýr að sjónum. Grjóthleðslur í veggjum og lítill hleðslubútur gengur út úr vesturvegg, við SV horn, inn í tóftina og er hún því mögulega með tvö hólfi. Tóftin er grasi- og mosavaxin og töluvert af grjóti hefur hrunið inn í hana. Veggjahæð er frá 0,2 – 0,8 m og veggjabreidd er að jafnaði 1 m þar sem hún er greinanleg.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 38. Horft austur yfir tóft [3514-018].		Á sléttum grasivöxnum flöt í fjallshlíðinni um 580 m norðan við rétt [3514-017].	
		Athugasemd	
		Áætluð strengleið er 7,5 m vestan við tóftina.	
		Heimildir	

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Súðavík	Súðavík
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319359	622943
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Garðlag	Óþekkt	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-019	1550 – 1900	 Mynd 39. Uppmæling af garðlagi [3514-019].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
0 – 1 m	0,5 m		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanleg	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Grjóthlaðið garðlag. Garðlagið hefur orðið fyrir miklum skemmdum þegar jarðsími var lagður í gegnum það, bunga sem garðurinn hefur staðið á hefur verið rudd í burt þannig að hluti garðsins er í um 2 m hæð. Garðlagið er einföld grjóthleðsla sem hlykkjast upp hliðina meðfram lækjarfarvegi. Veggjahæð er frá 0 – 1 m og veggjabreidd er að jafnaði um 0,5 m.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 40. Horft austur eftir garðlagi [3514-019].		Garðlagið hlykkjast upp fjallshlíðina meðfram uppþornuðum lækjarfarvegi. Um 140 m norðan við tóft [3514-018].	
		Athugasemd	
Heimildir			

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Arnardalur	Arnardalur
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	319452	625957
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
Gata	Heimild	Leið	Samgönguminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-020	1550 – 1900		
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Sést ekki	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Vegna vegagerðar	Engin hætta		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hætta			
Lýsing			
Í örnefnaskrá Fremri-Arnardals segir: „Gata. Svo nefndist götuslóðinn – hestagatan – frá Götuklömp meðfram Vébjarnarvogi, þ.e. Götuvogi, rétt ofan flæðarmáls yfir efsta hluta Brúðarhamarshleinar, meðfram Brúðarhamri.“ Gatan er nú löngu horfin vegna vegagerðar og var hnit tekið á svipuðum slóðum og gatan er merkt á Minjavísi Minjastofnunar Íslands og Örnefnasjá Landmælinga Íslands.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
		Gatan hefur verið þar sem Djúpvegur liggur nú.	
		Athugasemd	
		Heimildir	
		Minjavísir Minjastofnunar Íslands Örnefnasjá Landmælinga Íslands Örnefnaskrá - Arnardalur	

Almennar upplýsingar			
Sýsla	Sveitarfélag	Heiti jarðar	Heiti jarðar 1847
N-Ísafjarðarsýsla	Súðavíkurhreppur	Fremrihús	Arnardalur neðri
Upplýsingar um skráningu			
Skrásetjari	Dagsetning	Austur hnit ISN93	Norður hnit ISN93
Atli Rúnarsson	13.11.2025	317220	627848
Upplýsingar um minjar			
Sérheiti	Tegund	Hlutverk	Minjaheild
	Grjóthrúga	Túnahreinsun	Landbúnaðarminjar
Auðkenni	Tímabil	Ljósmynd / teikning	
3514-021	1550 – 1900	 Mynd 41. Uppmæling af túnahreinsun [3514-021].	
Vegghæð	Veggjabykkt		
Ástand	Friðlýst		
Vel greinanlegar	Nei		
Horfin	Hætta tilefni		
Nei	Vegna veitulagna		
Hættumat	Hættuorsök		
Engin hættu			
Lýsing			
Fjórar grjóthrúgur. Er samansafn af grjóti sem hefur verið hreinsað af túni Fremrihúsa. Hrugurnar eru allar mis stórar og ekkert sérstakt lag er á þeim og grjótinu var ekki hlaðið.			
Ljósmynd / teikning		Umhverfi / staðhættir	
 Mynd 42. Túnahreinsun [3514-021] á drónamynd frá Eflu.		Rétt austan við sléttað tún Fremrihúsa.	
		Athugasemd	
		Heimildir	

6. NIÐURSTÖÐUR

Alls voru 21 minjar skráðar vegna fyrirhugaðrar strenglínu á milli Súðavíkur og Arnardals. Allar minjarnar tengjast, á einn eða annan hátt, landbúnaði á svæðinu.

Tafla 1. Yfirlit yfir skráðar minjar.

Nr.	Tegund	Hlutverk	Ástand	Horfin vegna	Hætta viðvarandi	Hætta vegna tilefnis
3514-001	tóft	óþekkt	vel greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-002	garðlag	túngarður	vel greinanlegar		vegna rasks	engin hætta
3514-003	tóft	óþekkt	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-004	tóft	óþekkt	vel greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-005	tóft	óþekkt	greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-006	heimild	matjurtagarður	sést ekki	ekki vitað	engin hætta	vegna veitulagna
3514-007	tóft	óþekkt	sést ekki	vegna framkvæmda	engin hætta	engin hætta
3514-008	garðlag	túngarður	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-009	húsgrunnur	óþekkt	greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-010	garðlag	túngarður	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-011	húsgrunnur	óþekkt	greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-012	heimild	aðhald	sést ekki	ekki vitað	engin hætta	engin hætta
3514-013	niðurgroftur	mógrafir	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-014	niðurgroftur	mógrafir	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-015	tóft	mógeymsla	vel greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-016	jarðræktarsvæði	matjurtagarður	vel greinanlegar		engin hætta	engin hætta
3514-017	hleðsla	rétt	greinanlegar		vegna rasks	vegna veitulagna
3514-018	tóft	óþekkt	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-019	garðlag	óþekkt	greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna
3514-020	heimild	leið	sést ekki	vegna vegagerðar	engin hætta	engin hætta
3514-021	grjóthruga	túnahreinsun	vel greinanlegar		engin hætta	vegna veitulagna

Algengasti minjaflokkurinn eftir tegund voru tóftir, sjö talsins, þar á eftir komu garðlög sem voru fjögur og þrjár minjar voru skráðar eftir heimildum. Restin taldi tvennar minjar eða færri.

Þegar kom að hlutverki minjanna þá voru níu minjar skráðar með óþekkt hlutverk. Þar á eftir voru þrír túngarðar, tvennar mógrafir og tveir matjurtagarðar. Restin af hlutverkaflokkunum taldi einungis einar minjar.

Langflestar minjarnar voru landbúnaðarminjar og voru þær sextán talsins. Þar á eftir voru þrennar minjar sem tengdust efnistöku og nýtingu, það voru mógrafir [3514-013] og [3514-014] og mógeymsla [3514-015]. Svo voru einar samgönguminjar, þ.e. heimildin um leið [3514-020] og einar minjar voru skráðar í óskilgreindan minjaflokk, en það var húsgrunnur [3514-011].

Nokkrar minjanna höfðu orðið fyrir hnjaski þegar jarðsími var lagður á sínum tíma yfir svæðið. Má þar nefna rétt [3514-017] en grjót úr réttinni lá í kring um hana og vantaði stóran hluta af hleðslunum þar sem strengurinn hafði verið lagður.

Eins hafði garðlag [3514-019] orðið fyrir miklu hnjaski þegar jarðsíminn var lagður. Garðlagið liggur á smá bingu í fjallshlíðinni meðfram lækjarfarvegi. Þegar jarðsíminn var lagður hefur verið notast við jarðýtu til að ryðja bungunni í burtu og olli það miklum skemmdum á garðlaginu.

Mynd 43. Svæðið þar sem jarðýta hefur rutt garðlagi [3514-019] í burtu. Garðlagið er innan rauða hringsins og er um 2 m ofan við svæðið þar sem ljósmyndari stóð.

6.1 Niðurstöður vegna tilefnis

Af þeim 21 minjum sem skráðar voru 11 skráðar í hættu vegna tilefnis, þ.e. vegna fyrirhugaðrar strenglagnar. Strengurinn fer þó ekki yfir neinar minjar og var skráð töluvert breiðara svæði en þá 15 m sem staðlar Minjastofnunar gera ráð fyrir til þess að hægt væri að færa strenginn án þess að fara þyrfti í fleiri vettvangsferðir. Upphaflega voru skráðar tvær mögulegar leiðir fyrir strenginn en eftir vettvangsferð var ljóst að báðar myndu hafa áhrif á minjar á svæðinu. Strengleiddinni var þá breytt í núverandi mynd.

Samkvæmt menningarminjalögum hafa fornminjar 15 m friðhelgað svæði frá ystu mörkum þeirra. Áætluð strengleid liggur rúmlega 3m austan við tóft [3514-003] og hægt væri að færa strenginn öðru hvoru megin við tóftina þar sem engar aðrar minjar er að finna í 15m radíus frá tóftinni. Eins liggur strengurinn um 12 m frá punkti [3514-006] þar sem heimild var um kerfi matjurtagarða sem voru enn sjáanlegir á loftmynd frá 1974, hægt væri að færa strenginn lengra vestur til þess að komast hjá því að raska mögulegum minjum sem gætu leynst undir sverði. Eins er strengurinn einungis um 5 m frá túngarði [3514-008], húsgrunni [3514-009] og túngarði [3514-010], sem eru allt minjar sem tengjast búsetu á Tröð, og er pláss til að færa hann í vestur frá minjunum. Strengleidin liggur rúmlega 10 m vestan við mógrafir [3514-013] og er nægt pláss

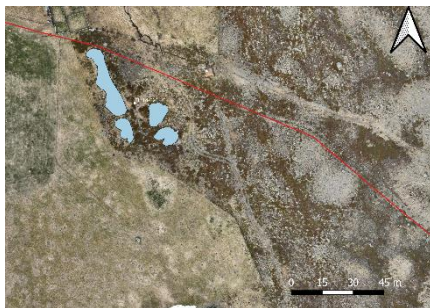
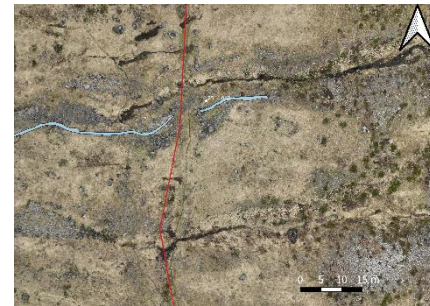
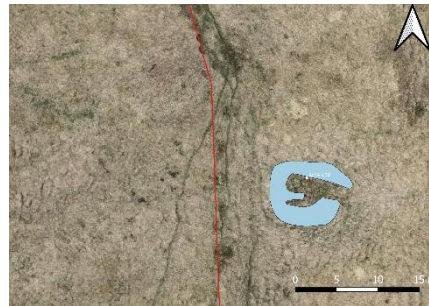
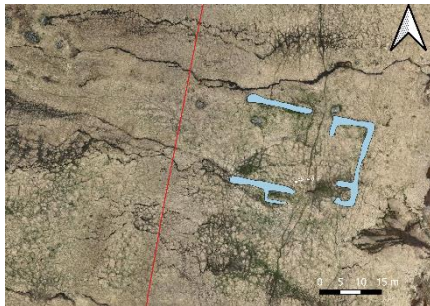
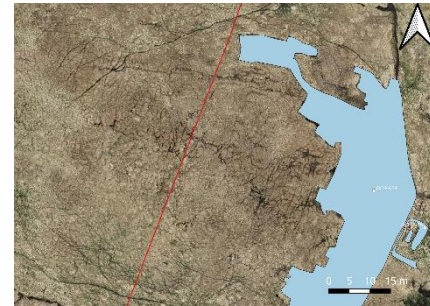
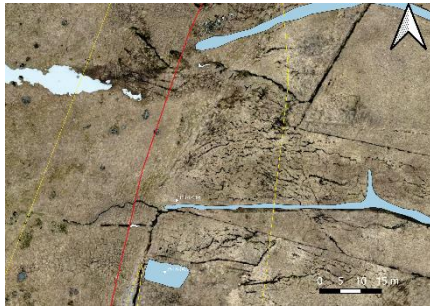
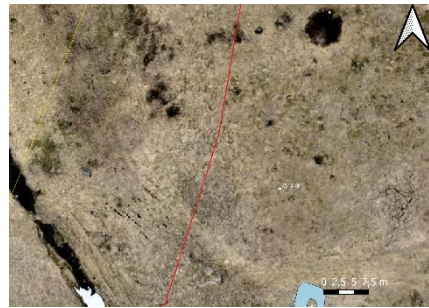
til þess að færa strenginn lengra í vestur frá gröfunum. Sama er að segja um mógrafir [3514-014] en þar liggur strengurinn um 2m vestan við grafirnar en engar aðrar minjar er að finna vestan við þær. 14 metrar eru frá áætlaðri strengleið frá rétt [3514-017] og hægt er að hliðra til strengnum lengra til vesturs til þess að vera ekki innan friðhelgi réttarinnar. Strengleiðin liggur um 6m frá tóft [3514-018] og er hliðin orðin nokkuð brött þegar nær lengra vestur frá tóftinni. Þó hefur verið lagður jarðsími á þessu svæði og hefur því núþegar verið raskað af strenglagningu og svæðið rutt þegar strengurinn var lagður. Sömu sögu er að segja um garðlag [3514-019] en leggja á strenginn á svæði þar sem garðlagið hefur nú þegar orðið fyrir miklu hnjaski þegar jarðsíminn var lagður. Búið er að ryðja með jarðýtu svæðið þar sem garðlagið á þessum kafla lítur það allt öðruvísi út í dag en það gerði þegar garðlagið var hlaðið. Einungis 1,5 m er frá ystu mörkum túnahreinsunar [3514-021] og strenglagnarinnar og gæti verið erfitt að hliðra strengnum til á þessu svæði, eðli minjanna er þó þannig að þær eru ekki gamlar og mögulega er skráning þeirra nægileg mótvægisáðgerð.

ATH. að ákvörðun um mótvægisáðgerðir er ávallt í höndum Minjastofnunar Íslands og er það sem stendur hér að framan einungis möguleikar á mótvægisáðgerðum.

Eins er minnt á áður skráðar minjar í heimatúni Fremrihúsa, [2922-15], [2922-16] og [2922-17] sem voru skráðar árið 2021 og stendur sú skráning enn.²⁵

Eins er vert að minna á að, samkvæmt menningarminjalögum, ef áður óþekktar minjar finnast við framkvæmdir skal stöðva framkvæmdina strax og tilkynna fundinn til Minjastofnunar Íslands sem mun þá taka ákvörðun um framhaldið.

²⁵ Ragnar Edvardsson, 2021, bls. 9-10

Mynd 44.

1. röð t.v.: Strengleið hjá tóft [3514-003]
1. röð miðja: Strengleið hjá heimild um mat-urtagarðar [3514-006].
1. röð t.h.: Strengleið við túngarð [3514-008]
2. röð t.v.: Strengleið framhjá húsgrunni [3514-009] og túngarði [3514-010].
2. röð miðja: Strengleið framhjá mógröfum [3514-013]
2. röð t.h.: Strengleið framhjá mógröfum [3514-014].

3. röð t.v.: Strengleið framhjá rétt [3514-017]

3. röð miðja: Strengleið framhjá tóft [3514-018]

3. röð t.h.: Strengleið framhjá garðlagi [3514-019]

4. röð t.v.: Strengleið framhjá túnahreinsun [3514-021].

Hægt er að sjá strengleiðina og minjarnar betur í 8. Kafli.

7. HEIMILDASKRÁ

- Árni Magnússon & Páll Vídalín. (1984). *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns. Ísafjarðarsýsla & Strandasýsla* (B. VII). Reykjavík: Sögufélagið.
- Björk Ingimundardóttir. (2019). *Prestaköll, sóknir og prófastsdæmi á Íslandi II*. Reykjavík: Þjóðskjalasafn Íslands.
- Diplomatarium Islandicum - Íslenskt fornbréfasafn 1-16. bindi*. (1947-1950). Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag.
- Gunnar F. Guðmundsson. (1993). *Jarðabréf frá 16. og 17. öld*. Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafélag.
- J. Johnsen. (1847). *Jarðatal á Íslandi með brauðlýsingum, fólkstölu í hreppum og prestaköllum, ágripi úr búnaðartöflum 1835-1845, og skýrslum um sölu þjóðjarða á landinu*. Kaupmannahöfn: S. Trier.
- Ragnar Edvardsson. (2021). *Fornleifaskráning vegna lagningu ljósleiðara í Arnardal í mynni Skutulsfjarðar*. Bolungarvík.

Óútgefnar heimildir

- Loftmynd af Súðavík. (1974). Sótt frá: <https://www.natt.is/is/midlun/opin-gogn/loftmyndir>
- Minjavisir Minjastofnunar Íslands. Sótt frá: <https://minjastofnun.gis.is/>
- Túnakort – Arnardalur (Neðri). (1922). Sótt frá: <https://testbirting.manntal.is/default.aspx?leit=QXJuYXJkYWx1ciwgTmXDsHJpLSBFeXJhcmhyZXBwdXlgTm9yw7B1ci3DjXNhZmphcsOwYXJzw71zbGE=>
- Túnakort – Eyrardalur. (1922). Sótt frá: <https://testbirting.manntal.is/default.aspx?leit=RXlyYXJkYWx1ciBTw7rDsGF2w61rdXJocmVwcHVyIE5vcsOwdXltw41zYWZqYXLDsGFyc8O9c2xh>
- Túnakort – Saurar ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi. (1922). Sótt frá: <https://testbirting.manntal.is/default.aspx?leit=U2F1cmFyIFPDusOwYXbDrWt1cmhyZXBwdXlgTm9yw7B1ci3DjXNhZmphcsOwYXJzw71zbGE=>
- Túnakort – Súðavík ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi. (1922). Sótt frá: <https://testbirting.manntal.is/default.aspx?leit=U8O6w7BhdsOtayBTw7rDsGF2w61rdXJocmVwcHVyIE5vcsOwdXltw41zYWZqYXLDsGFyc8O9c2xh>
- Túnakort – Tröð ásamt lóðum í Súðavíkurhreppi. (1922). Sótt frá: <https://testbirting.manntal.is/default.aspx?leit=VHLDtsOwIFPDusOwYXbDrWt1cmhyZXBwdXlgTm9yw7B1ci3DjXNhZmphcsOwYXJzw71zbGE=>
- Örnefnasjá Landmælinga Íslands. Sótt frá: <https://ornefnasja.lmi.is/>
- Örnefnaskrá – Arnardalur. Halldór S. Guðjónsson skráði árið 1980. Sótt frá: <https://nafnid.is/ornefnaskra/16944/pdf>
- Örnefnaskrá – Eyrardalur. Jóhann Hjaltason skráði árið 1964. Sótt frá: <https://nafnid.is/ornefnaskra/17026/pdf>

Örnefnaskrá – Saurar og Tröð. Jóhann Hjaltason skráði árið 1964. Sótt frá:

<https://nafnid.is/ornefnaskra/17074/pdf>

Örnefnaskrá – Saurar og Tröð. Jónína Hafsteinsdóttir skráði árið 1978. Sótt frá:

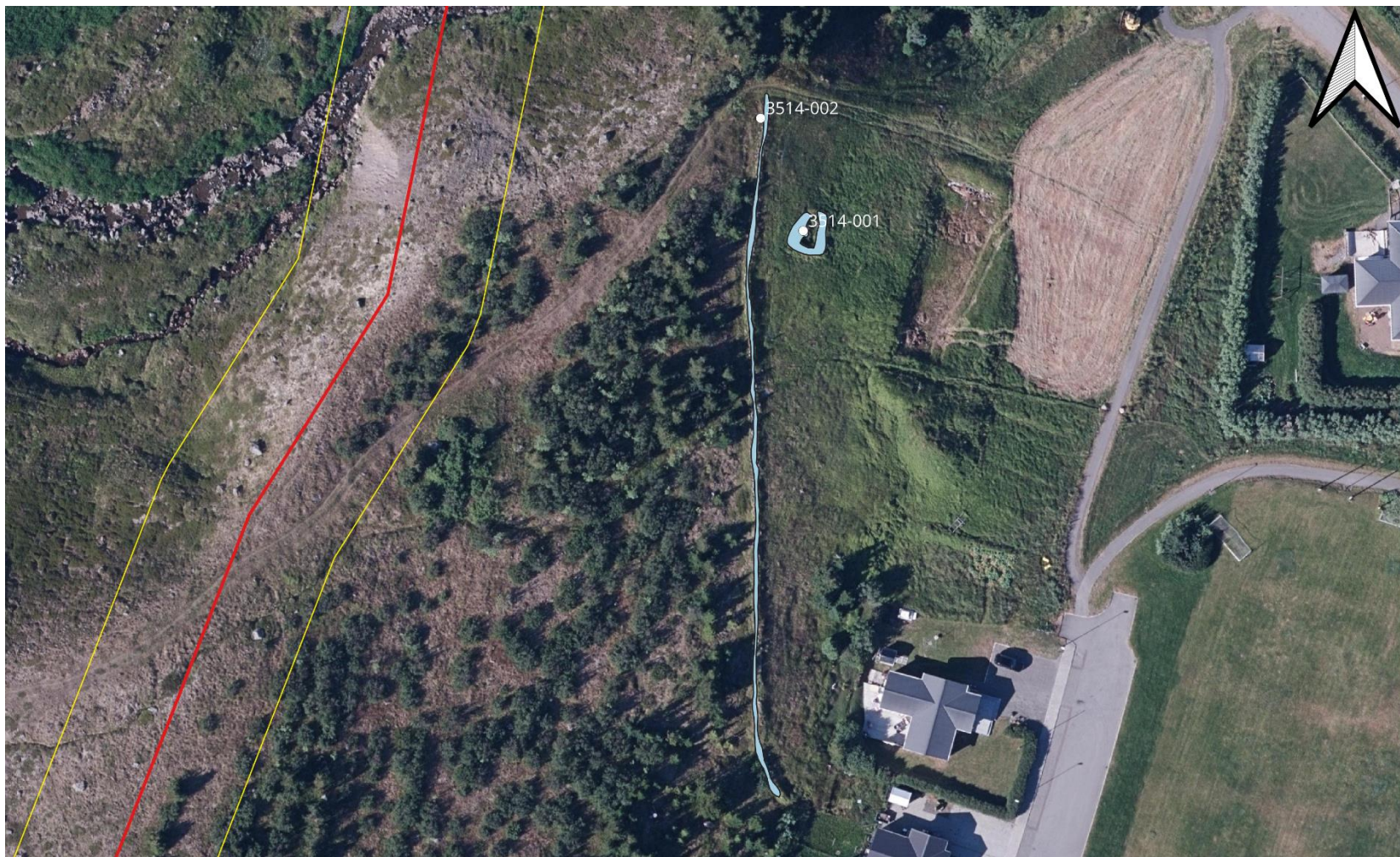
<https://nafnid.is/ornefnaskra/17075/pdf>

Örnefnaskrá – Súðavík. Jónína Hafsteinsdóttir skráði árið 1980. Sótt frá:

<https://nafnid.is/ornefnaskra/17089/pdf>

8. KORT

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

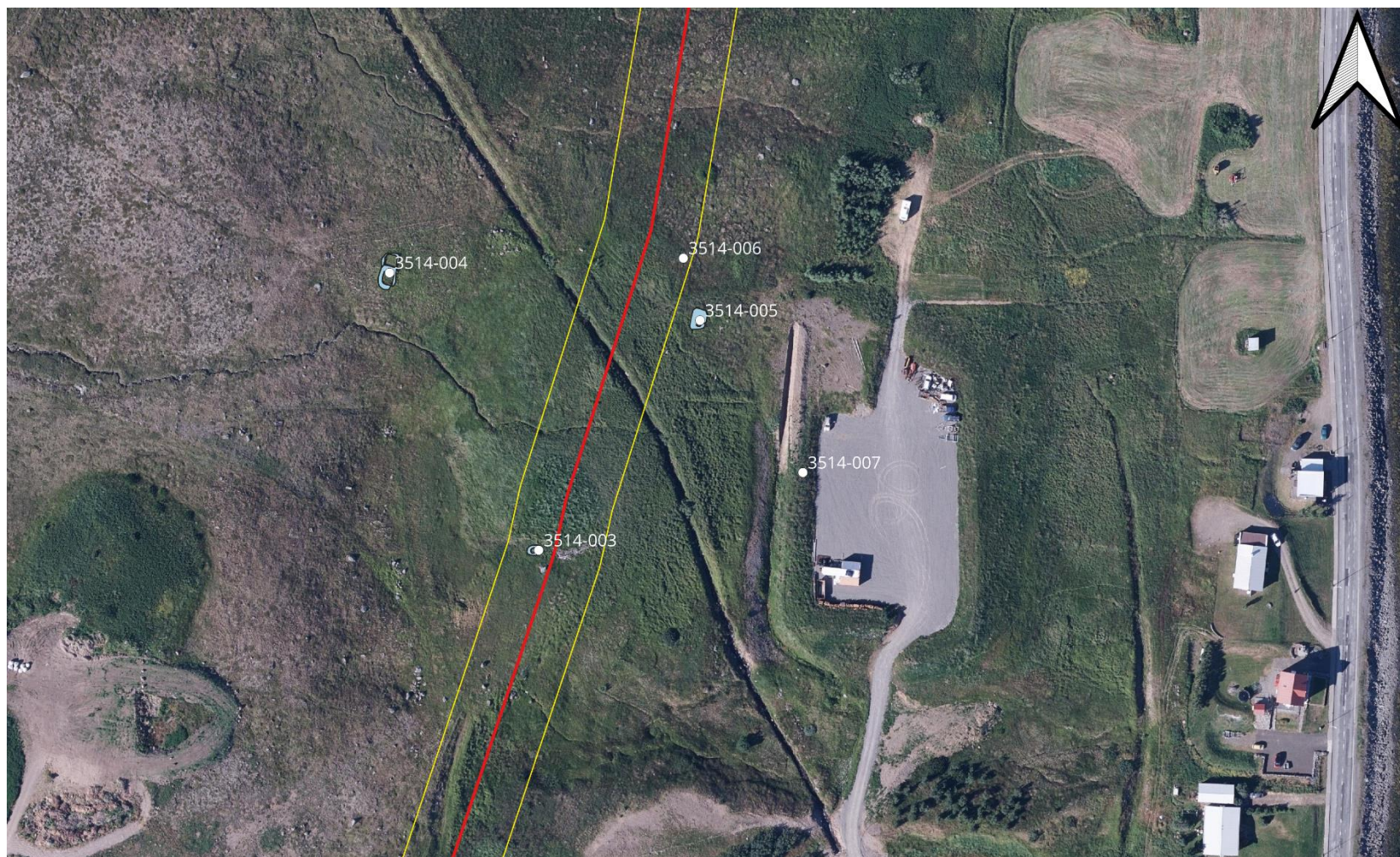
Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Skráðar minjar í landi Eyrardals

Kort 2. Skali 1:750 Atli Rúnarsson

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Skráðar minjar í landi Saura

Kort 3. Skali 1:1500 Atli Rúnarsson

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Strengleiðin hjá minjum [3514-012] og [3514-013] í landi
Súðavíkur

Kort 5. Skali 1:1500 Atli Rúnarsson

NÁTTÚRUSTOFA
VESTFJARÐA
Fornleifadeild

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Strengleiðin hjá minjum [3514-014], [3514-015], [3514-016] og
[3514-017] í landi Súðavíkur

Kort 6. Skali 1:1500 Atli Rúnarsson

NÁTTÚRUSTOFA
VESTFJARÐA
Fornleifadeild

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Strengleiðin hjá minjum [3514-018] og [3514-019] í landi
Súðavíkur

Kort 7. Skali 1:1000 Atli Rúnarsson

NÁTTÚRUSTOFA
VESTFJARÐA
Fornleifadeild

Áhrifasvæði

Fyrirhuguð strengleið

Staðsetning minja

Mælingar - flákar

0 15 30 m

Strengleiðin hjá minjum [3514-021] í landi Fremrihúsa

Kort 8. Skali 1:1000 Atli Rúnarsson